

Konut yapı kooperatifinin kurumlar vergisi, kurum geçici vergi ve katma değer vergisi mükellefiyeti ile Ba-Bs bildirim formu düzenleme zorunluluğu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.18.02-32Mük.257-7682-404
Tarih	13.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.18.02-32Mük.257-7682-404

13/06/2011

Konu : S.S. Kardeşler Teknik Konut Yapı Koop.

İlgi dilekçenizde; Kooperatifinizin ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğu, adına kayıtlı herhangi bir arsa, inşaat yapımı veya kat karşılığı sözleşmesi bulunmadığı, bununla birlikte üst birliğe kayıtlı olmadığından, Ba-Bs Formu, 0015-Katma Değer Vergisi, 0033-Kurum Geçici Vergisi ve 0010-Kurumlar Vergisi yönünden mükellefiyet kaydının bulunduğu ve yasal süreleri içerisinde bütün beyanname ve bildirimlerin verildiği belirtilerek, söz konusu beyanname ve bildirimlerin verilip verilmeyeceği hususunda Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunulmuştur.

Bilindiği üzere, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 2'nci maddesinde kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmıştır.

Aynı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi ile de tüketim ve taşımacılık kooperatifleri dışında kalan kooperatifler belirli şartlarla kurumlar vergisinden muaf tutulmuş olup bu şartlara ana sözleşmelerinde yer vermeyen ya da vermekle beraber bu şartlara fiiliyatta uymayan kooperatiflerin muafiyet hükümlerinden yararlanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "4.13.1. Muafiyet Şartları" başlıklı bölümünde; "Kooperatiflerin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmeleri için ana sözleşmelerinde;

- Sermaye üzerinden kazanç dağıtılmamasına,
- Yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesine,
- Yedek akçelerin ortaklara dağıtılmamasına,
- Sadece ortaklarla iş görülmesine

dair hükümlerin bulunması ve bu kayıt ve şartlara da fiilen uyulması gerekmektedir.

Bu şartlara ana sözleşmelerinde yer vermeyen ya da yer vermekle beraber bu şartlara fiiliyatta uymayan kooperatifler, muafiyet hükümlerinden yararlanamayacaktır." denilmiş, aynı Tebliğ'in "4.13.2. Yapı kooperatiflerinin muafiyetinde özel şartlar" başlıklı bölümünde de; yapı kooperatiflerinde muafiyetten yararlanabilmek için yukarıda belirtilen şartlara ilaveten;

- Kuruluşlarından, yapı inşaatlarının sona erdiği tarihe kadar yönetim ve denetim kurullarında, sözkonusu inşaat işini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesine göre bunlarla ilişkili kişilere veya işçi işveren ilişkisi bulunan kişilere yer verilmemesi,

- Yapı ruhsatı ile arsa tapusunun kooperatif tüzel kişiliği adına olması

gerektiği belirtilmiş, henüz arsa temini veya inşaat aşamasına gelmemiş bulunan dolayısıyla, işyeri veya konut teminine yönelik faaliyeti bulunmayan kooperatifler için bu şartların aranmayacağı ifade edilmiştir.

Aynı Tebliğ'in "4.13.1.4.3. Yapı kooperatiflerinde ortak dışı işlemler" başlıklı bölümünde, bazı kooperatiflerin ana sözleşmelerinde, "ortakların sosyal, kültürel, ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak üzere gerekli tesisleri kurmak, işletmek veya kiraya vermek..." hükmünün yer alabileceği, ana sözleşmelerinde söz konusu hüküm olsa dahi fiilen söz konusu tesislerin kurulup bizzat işletilmesi veya kiraya verilmesinin ortak dışı işlem olarak değerlendirileceği, bu hükmün ana sözleşmede yer almasının tek başına mükellefiyet için yeterli olmayacağı ifade edilmiştir.

Buna göre, yukarıda belirtilen şartların sağlanması halinde Kooperatifinizin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Dolayısıyla, kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanacak kooperatifler tarafından kurumlar vergisi ve geçici vergi beyannamesi verilmeyecektir.

Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 1/1 inci maddesine göre, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabidir.

Aynı Kanunun 17nci maddesinin 4 üncü fıkrasına 4369 sayılı Kanun ile eklenen (k) bendinde ise, konut yapı kooperatiflerinin üyelerine yapacakları konut teslimleri 1/8/1998 tarihinden itibaren istisna kapsamına alınmıştır.

Ancak Kanunun 17/4-k maddesinde yer alan "... konut yapı kooperatiflerinin üyelerine konut teslimleri" hükmü, 3/7/2009 tarihinden geçerli olmak üzere, 5904 sayılı Kanunun 13/b maddesiyle yürürlükten kaldırılmış, aynı Kanunun 16 ncı maddesiyle 3/7/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere KDV Kanununa eklenen geçici 28 inci maddesinde; " Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bina inşaat ruhsatı almış olan konut yapı kooperatiflerince üyelerine yapılan konut teslimleri KDV'den müstesnadır." hükmüne yer verilerek, 3/7/2009 tarihinden önce bina inşaat ruhsatı almış olan konut yapı kooperatiflerinin üyelerine konut teslimleri KDV den istisna edilmiştir.

Konuya ilişkin açıklamaların yer aldığı 113 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin A/4 bölümünde, 3/7/2009 tarihinden itibaren bina inşaat ruhsatı alan konut yapı kooperatifleri adına, bina inşaat ruhsatının alındığı tarihten itibaren KDV mükellefiyeti tesis edileceği, vergiye tabi işlemleri bulunmasa dahi sözü edilen konut yapı kooperatifleri tarafından takvim yılının üçer aylık dönemleri itibariyle KDV beyannamesi verileceği, ancak 3/7/2009 tarihinden önce veya sonra kurulan konut yapı kooperatifleri adına bina inşaat ruhsatı alınmadığı müddetçe KDV mükellefiyeti tesis edilmeyeceği belirtilmiştir.

Buna göre, üzerinde kayıtlı herhangi bir arsa ve inşaat ruhsatı bulunmadığı anlaşılan Kooperatifiniz adına, bina inşaat ruhsatı alınmadığı müddetçe KDV mükellefiyeti tesis edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 148, 149 ve mükerrer 257'nci maddelerinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak 17/08/2006 tarihli ve 26262 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 362 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirmeleri hususunda yükümlülük getirilerek bildirimde uygulanacak usul ve esaslar belirlenmiş; 381 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin mal ve hizmet alımları ile mal ve hizmet satışlarının 2008 yılı ve müteakip yıllarda bildirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile bildirim hadlerine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

362 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde, bildirim verme yükümlülüğü bulunan mükelleflerin belirtilen hadlerin altında kalması sebebiyle bildirilecek alım satımları bulunmasa dahi bu bildirim formlarını vermek mecburiyetinde oldukları açıklanmış, 381 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin "1.2. Bildirimlere İlişkin Hadler" başlıklı bölümünde ise; "1.2.1. 2008 yılı ve takip eden yıllara ilişkin mükelleflerin mal ve/veya hizmet alımları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had 8.000 YTL(Yeni Türk Lirası) olarak yeniden belirlenmiştir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç 8.000 YTL (Yeni Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alımları, "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç 8.000 YTL (Yeni Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirilecektir. Limitin altında kalan alış ve satış bedelleri toplamı ise "Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı" (Tablo III) bölümüne yazılacaktır (Ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle yapılan satışların toplamı KDV hariç tutarlar olarak Tablo III'e dahil edilecektir).

1.2.2. Bildirim verme yükümlülüğünde olan, ancak, tüm alış ve satışları belirtilen hadlerin altında kalan mükellefler, söz konusu formları Tablo II dışındaki tüm bilgileri doldurmak suretiyle vermek zorundadırlar. Bu bildirimlerinde limit altında olan tüm alışları için Ba formunun, limit altında olan tüm satışları için de Bs formunun Tablo III bölümünde yer alan "Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı" alanları doldurulacaktır." açıklamasına yer verilmiştir.

Bu çerçevede, 362 Sıra No. lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre, Ba-Bs bildirim formlarının verilmesi zorunluluğu bilanço esasına göre defter tutmaya bağlandığından, kooperatifler tarafından söz konusu tebliğde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde Form Ba-Bs bildirimlerinin verilmesi gerekmektedir.

Ancak, 381 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin "4-DİĞER HUSUSLAR VE CEZAI YAPTIRIM" başlıklı bölümünün **(4.13.)** numaralı bendinde yer alan düzenlemeye göre, kurumlar vergisinden muaf olanlar 2007 yılı ve takip eden yıllarda Form Ba ve Bs bildiriminde bulunmayacaklarından Kooperatifinizin kurumlar vergisinden muaf olması durumunda, 2007 yılı ve müteakip yıllar için Form Ba ve Bs bildiriminde bulunulmayacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026